

«ЗАХІДНА БРАМА» - перехрестя можливостей

Верховна Рада оголосила 2011-й роком української першокниги і прийняла рішення на державному рівні відзначити 450-річчя Пересопницького Євангелія. Робоча група з підготовки до святкування річниці Пересопницького Євангелія представила Президентові України В. Януковичу проект створення культурно-туристичного центру «Пересопниця». Процес заснування центру, призначення якого – пропаганда мистецько-культурних цінностей української нації та її державності, складатиметься з кількох етапів. Заступник голови Рівненської облдержадміністрації Олексій ГУБАНОВ розповів «Вічу» про основні напрями розвитку і завдання проекту «Пересопниця»:

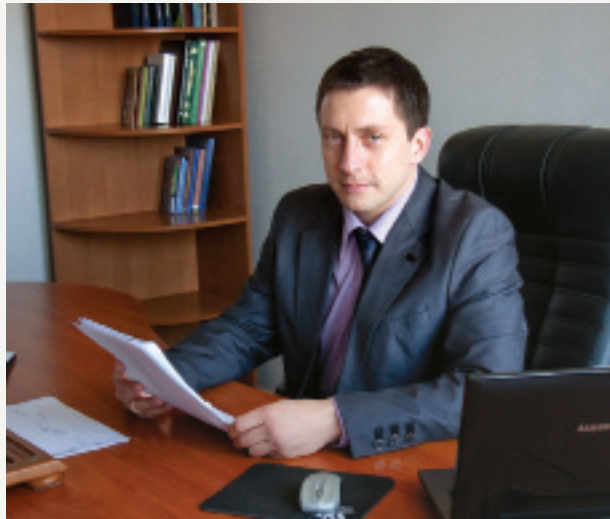
– Для рівненського регіону відзначення 450-річчя Пересопницького Євангелія – дуже важлива подія, пов'язана зі стратегією розвитку туризму на Волині. Рівненщина – це західні ворота в Україну для іноземних інвесторів і туристів. Тут здавна перехрещувалися важливі економічні, соціальні й політичні процеси. Сьогодні тут сходяться основні транспортні магістралі регіону. «Західна брама» – таку назву має нова концепція сталого розвитку Рівненщини спільно з прилеглими територіями, які належать до історичної Волині та Полісся. Тому проект «Пересопниця» – це унікальна нагода привернути увагу до нашого краю, до місцевості, де була створена українська першокнига. Коли ми ознайомилися з історією виникнення Пересопницького Євангелія, то усвідомили, яку прогресивну й об'єднувальну роль відіграло це Святе Письмо, перекладене живою українською мовою вже тоді, в епоху середньовіччя. Тож сьогодні, у третьому тисячолітті, нам випала особлива нагода – створити потужний проєкт міжнародного значення.

Реалізація проєкту складається з двох частин. Перша спрямована на пропаганду Пересопницького Євангелія як першої книги, перекладеної українською мовою.

Щоби привернути увагу міжнародної спільноти, запропоновано зробити дві книги. Для одної ось такий задум: кожний українець, де б він не жив, напише кілька рядків мовної редакції Пересопницького Євангелія. Українська діаспора в цьому нас підтримає, я мав розмову з генеральним секретарем Світового конгресу українців Стефаном Романівим. Вони беруться допомогти у виконанні цього завдання. Наприкінці книги будуть вказані прізвища тих, хто долучився до написання. Відтак буде ще одне рукописне видання Євангелія. Книга зазвучить по-новому, зберігаючи рукописну традицію. Ця новостворена книга залишиться в Пересопниці на згадку і стане об'єднувальним чинником для всіх українців.

Ще одна книга, яку збираємося випустити, – це переклад Пересопницького Євангелія на сучасні мови слов'янських народів: російську, білоруську, сербську і болгарську, а також українську. Офіційні особи цих держав приїдуть на святкування 450-річчя Пересопницького Євангелія.

Друга частина проєкту «Пересопниця» спрямована на відродження села Пересопниця, яке нині має 40 дворів і одну стару дерев'яну церкву. Адже Пересопниця в минулому – це відоме княже місто, за пану-

9

вання над яким руські князі вели міжусобні війни. Тут князували сини Юрія Долгорукого – Гліб, Мстислав та Андрій Боголюбський. А наприкінці XII століття Пересопниця стала столицею Погорни.

У Пересопницю приїжджав академік Петро Толочко, він визначив місце, де знаходився дитинець. Археологи, які тут працювали останніми роками, мають матеріал про можливе розташування православного монастиря Різдва Пресвятої Богородиці, де й було дописане Пересопницьке Євангеліє. На основі історичних даних ми плануємо відкрити пішохідний туристичний маршрут, що об'єднає кілька споруд – копій старовинних будівель, реконструйованих фрагментів древнього поселення та городища. Запропоновано створити в Пересопниці Центр археології та музеї. Інститут археології НАН України сприятиме у створенні постійно діючої археологічної експедиції. Навколо центру зможуть об'єднатися вчені-історики, які досліджуватимуть цей край. До того ж науковці вважають, що в Пересопниці необхідно дослідити понад 40 гектарів території, багаті на історичні знахідки. Відтак експозиція новоствореного музею постійно поповнюватиметься численними цікавими археологічними експонатами.

Кошторисна вартість проєкту, за попередніми підрахунками, становить 34 мільйони гривень, із них понад 20 мільйонів – це вартість будівництва дороги й проведення газу. З яких джерел фінансуватиметься проєкт «Пересопниця», вирішуватимуть Президент України та уряд.

Підготувала Лариса МАРЧУК.